

ધોરણ - ૬ (૭.પગલે પગલે-શૌર્ય ગીતનો અઠ્ઠ બનાવો)

સંકલન :પુરણ ગોડલિયા (ધરમપુર પ્રા.શાળા,જિ.પોરબંદર)

૧.કસુંબીનો રંગ

જનનીના હૈયામાં પોઢતા પોઢતા પીઘો કસુંબીનો રંગ;
ઘોળાં ઘાવણ કેરી ઘારાએ ઘારાએ પામ્યો કસુંબીનો રંગ. – ૨૧૪૦

બહેનીના કંઠે નીતરતાં હાલરડાંમાં ઘોળ્યો કસુંબીનો રંગ;
ભીષણ રાત્રિ કેરા પહાડોની ત્રાડોએ ચોળ્યો કસુંબીનો રંગ. – ૨૧૪૦

દુનિયાના વીરોનાં લીલા બલિદાનોમાં ભભક્યો કસુંબીનો રંગ;
સાગરને પારે સ્વાધીનતાની કબરોમાં મહેક્યો કસુંબીનો રંગ. – ૨૧૪૦

ભક્તોના તંબૂરથી ટપકેલો મરતીભર ચાખ્યો કસુંબીનો રંગ;
વહાલી દિલદારાના પગની મેંદી પરથી ચૂમ્યો કસુંબીનો રંગ. – ૨૧૪૦

નવલી દુનિયા કેરાં સ્વપ્નોમાં કવિઓએ ગાયો કસુંબીનો રંગ;
મુકિતને ક્યારે નિજ રક્તો રેડણહારે પાયો કસુંબીનો રંગ. – ૨૧૪૦

પીડિતની આંસુડાઘારે-હાહાકારે રેલ્યો કસુંબીનો રંગ;
શહીદોના ઘગઘગતા નિઃશ્વાસે નિઃશ્વાસે સળગ્યો કસુંબીનો રંગ. – ૨૧૪૦

ઘરતીનાં ભૂખ્યાં કંગાલોને ગાલે છલકાયો કસુંબીનો રંગ;
બિરિમલ બેટાઓની માતાને ભાલે મલકાયો કસુંબીનો રંગ. – ૨૧૪૦

ઘોળી ઘોળી પ્યાલા ભરિયા : રંગીલાં હો ! પીએ કસુંબીનો રંગ;
દોરંગા દેખીને ડરિયાં : ટેકીલાં હો ! લેએ કસુંબીનો રંગ ! – ૨૧૪૦

ગાંડિવ લઈ હાથમાં અર્જુન થા યુવાન -શૌર્ય ગીત

ગાંડિવ લઇ હાથમાં અર્જુન થા યુવાન
બની સારથી ઉભો છે યોગેશ્વર ભગવાન

કંટકમાં કેડી તુ કરજે કુનેહથી
પુષ્પની સુગંધને સંભાળજે તુ રનેહથી
સુખ-દુઃખમાં સમતાનું ગાજે તું ગાન
તારી સાથે ઉભો છે યોગેશ્વર ભગવાન

કર્મ વિના મળતુ ના, ગીતા ઉપદેશ છે
એળે ના જાય કર્મ, ગીતા સંદેશ છે
શક્તિ છે તારામાં, કરતો જ કામ
તારી સહાયમાં ઉભો છે યોગેશ્વર ભગવાન

ઉભરાતુ ચૌવન યોગેશ્વર ને આપજે
કામ કરી ઇશ્વરના જીવન દિપાવજે
ઘર ઘર ને કરજે તુ ભક્તિના ધામ
તારી ભક્તિમાં શક્તિ થઇ ભળશે ભગવાન

જીવનમાં લાચારી લેશ તુ ના લાવજે
પાંડવ થઇ પૃથ્વી પર પાપ ને પડકારજે
લડજે ખુમારીથી જીવન સંગ્રામ
બની સારથી ઉભો છે યોગેશ્વર ભગવાન

ઘડવૈયા મારે ઠાકોરજી નથી થાવું -લોકગીત

ઘડ ઘીંગાણે જેના માથા મસાણે, એનો પાળીયો થઈને પૂજવું રે,
ઘડવૈયા મારે ઠાકોરજી નથી થાવું.

ટોચોમા ટાંકણું લઈને ઘડવૈયા, મારે પ્રભુ થઈ નથી પુજવું,(2)
ઘડ ઘીંગાણે જેના માથા મસાણે, એનો પાળીયો થઈને પૂજવું રે.
ઘડવૈયા મારે ઠાકોરજી નથી થાવું.

હોમ હવન કે જગન જપથી, મારે નથી પઘરાવું.(2)
બેટે બાપના મોઢા ન ભાબ્યા, એવા કુમળે હાથે ખોડાવું રે.
ઘડવૈયા મારે ઠાકોરજી નથી થાવું.

પીળા પીતાંબર અને જરકશી જમા, મારે વાઘામાં નથી વીંટળાવું,(2)
કાઢ્યા'તા રંગ જેણે ઝાઝા ઘીંગાણે, એવા સિંદુરિયા થઈને ચોપડાવું રે.
ઘડવૈયા મારે ઠાકોરજી નથી થાવું.

ગોમતીજી કે જમનાજીમાં મારે, નીર ગંગાથી નથી નાવું,(2)
નમતી સાંજે કોઈ નમણી વિજેગણના, ઉના ઉના આંસુડે નાવું રે.
ઘડવૈયા મારે ઠાકોરજી નથી થાવું.

બંધ મંદિરિયામાં બેસવું નથી મારે વન વગડામાં રે જવું,(2)
શુરા ને શહીદોના સંગમાં રે મારે ખાંભી થઈને હરખાવું રે.
ઘડવૈયા મારે ઠાકોરજી નથી થાવું.

કપટી જગતના રે કુડા રે રાગથી ફોગટ નથી રે પુજવું,(2)
મડદાં બોલે એવા સિંધૂડા રાગમાં શુરોપુરો થઈને હરખાવું રે.
ઘડવૈયા મારે ઠાકોરજી નથી થાવું.

મોહ ઉપજવે એવી મૂર્તિમાં રે મારે ચીતરે નથી ચીતરાવું,(2)
રંગ કસુંબીના ઘુંટ્યા હૃદયમાં હવે દાદુળ શું સમજવું ?
ઘડવૈયા મારે ઠાકોરજી નથી થાવું.

•

ચેલૈયાનું હાલરડું- ભાગું તો મારી ભોમકા લાજે

ભાગું તો મારી ભોમકા લાજે ને ભોરિંગ ઝીલે ન ભાર,
હે મેરુ સરીખા ડોલવા લાગે એને આકાશનો આધાર,

મેરામણ માઝા ન મુકે ચેલૈયો સતનો ચુકે.

મોરદવજ રાખએ અંગ વેરાવ્યા, દીધા કર્ણે દાન,
શિખી રાખએ જંઘને કાપી, ત્યારે મળ્યા ભગવાન.

- મેરામણ

દધીચી ઋષિને દેવતા યાચે, વાંસાનું કરવા વજર,
હે કુહાડે જેના અંગડા કાપ્યા, ત્યારે મળ્યા ભગવાન.

- મેરામણ

શિર મળે પણ સમય મળે નહિ, સાધુ છે મેમાન,
હે અવસર આવ્યે પાછા ન પડીએ, કાયા થાય કુરબાન.

- મેરામણ

ક્ષત્રીય - શૌર્ય ગીત

ઊંચેરા ડૂંગરાને લીલુડી ઘરતીમાં છે
ક્ષત્રીય, તારો પડકાર!

થનગનતું ચૌવનને લાલધુમ આંખો
હણહણતા ઘોડાને ઉરમાં ઘબકાર
ઘરાને ધ્રુજવનાર હે દેશના લાલ!
લડવાનો આજ તારો અધિકાર!

બાહુમાં બળનો બુલંદ છે જુવાળ
પગોમાં જુજવાનો પડછંદ પોકાર
દેશની સીમા રક્ષવાને કાજ,
હે દેશના કિરતાર! તારો આવિષ્કાર!

વક્ષમાં છે ભાલ તારા હાથમાં તલવાર
અંતરમાં આત્મવિશ્વાસનો છલકે કુહાર
શત્રુને પછાડનાર હે દેશના ઘબકાર!
તારા પાણીને બતાવવાનો આ છે તહેવાર!

તેજમલ ઠાકોર - શૌર્ય ગીત

હિન્દ ની ઘરતીમાં માત્ર પુરુષો જ બળવાન નહોતા, આ ઘરતી ની સ્ત્રીઓ પણ રણ-બાંકી
હતી, પ્રસ્તુત લોક-ગીત માં તેજમલ નામ ની દીકરી ની વાત છે, જે પુત્રી હોવા છતાં ધીંંગાણે ચડીને
દુશ્મનો ને પાછા તાગેડે છે. અને દીકરી હોવા ચાત “તેજમલ ઠાકોર” ના નામે પ્રસિદ્ધિ મેળવે છે..

ઉગમણી ઘરતીના દાદા કોરા કાગળ આવ્યાં રે
ઈ રે કાગળ દાદે ડેલીએ વંચાવ્યાં રે

કાકો વાંચે ને દાદો રહ રહ રુવે રે
ઉપરવાડેથી તેજમલ ડોકાણાં રે

શીદને રુવો છો દાદા શું છે અમને કહો ને રે
દળકટક આવ્યું છે દીકરી વહારે કોણ ચડશે રે

સાત સાત દીકરીએ દાદો વાંઝિયો કહેવાણો રે
હેયે હિમ્મત રાખો દાદા અમે વહારે ચડશું રે

માથાનો અંબોડો તેજમલ અછતો કેમ રહેશે રે
માથાનો અંબોડો દાદા મોળીડામાં રહેશે રે

કાનનાં અકોટા તેજમલ અછતાં કેમ રહેશે રે
કાનનાં અકોટા દાદા બોકાનામાં રહેશે

હાથનાં ત્રાજવા તેજમલ કેમ અછતાં રહેશે રે
હાથનાં ત્રાજવા દાદા બાંચલડીમાં રહેશે રે

પગનાં ત્રાજવા તેજમલ કેમ અછતાં રહેશે રે
પગનાં ત્રાજવા દાદા મોજડિયુંમાં રહેશે રે

દાંત રંગાવેલ તેજમલ અછતાં કેમ રહેશે રે
નાના હતાં ત્યારે મોસાળ ગ્યાં'તાં રે
ખાંતીલી મામીએ દાંત રંગાવ્યા રે

નાક વીંધાવેલ તેજમલ અછતાં કેમ રહેશે રે
અમારી માતાને અમે ખોટનાં હતાં રે
નાનાં હતાં તે દિ' નાક વીંધાવ્યાં રે

ચલો મારા સાથી આપણે સોનીહાટ જઈએ રે
સોનીહાટે જઈને અસતરી પારખીએ રે

પુરુષ હશે તો એનાં બેરખડે મન મો'શે રે
અસતરી હશે તો એનાં ઝૂમણલે મો'શે રે

સંઘા સાથીડાએ ઝૂમણાં મૂલવિયાં રે
તેજમલ ઠાકોરિયાએ બેરખાં મૂલવિયાં રે

ચાલો મારા સાથી આપણ વાણી હાટે જઈએ રે
વાણીહાટે જઈને અસતરી પારખીએ રે

પુરુષ હશે તો એનાં પાઘડીએ મન મો'શે રે
અસતરી હશે તો એનાં ચૂંદડીએ મન મો'શે રે

સંઘા સાથીડાએ ચૂંદડિયું મૂલવિયું રે
તેજમલ ઠાકોરિયાએ મોળીડાં મૂલવિયાં રે

ચાલો મારા સાથી આપણ સંઘેડા હાટે જઈએ રે
સંઘેડાં હાટે જઈને અસતરી પારખીએ રે

પુરુષ હશે તો એનાં ઢોલિયે મન મો'શે રે
અસતરી હશે તો એનાં ચૂડલે મન મો'શે રે

સંઘા સાથીડાએ ચૂડલા મૂલવિયાં રે
તેજમલ ઠાકોરિયાના ઢોલિયે મન મોયાં રે

ચાલો મારા સાથીઓ દરિયે ના'વા જઈએ રે
દરિયા કાઠે જઈ અસતરી પારખીએ રે

પુરુષ હશે તો એ દરિયો ડો'ળી ના'શે રે
અસતરી હશે તો એ કાઠે બેસી ના'શે રે

સંઘા સાથીડા તો કાઠે બેસી ના'યા રે
તેજમલ ઠાકોરિયો તો દરિયો ડો'ળી ના'યો રે

ચાલો મારા સાથી આપણ લશ્કરમાં જઈએ રે
લશ્કરમાં જઈને અસતરી પારખીએ રે

પુરુષ હશે તો એ સામે પગલે ઘાશે રે
અસતરી હશે તો એ પાછે પગલે ખસશે રે

તેજમલ ઠાકોરે જુદ્ધમાં પહેલો ઘા દીધો ને
સૌ સાથીડાં એની પાછળ ઘાયાં રે

દળકટક વાળી તેજમલ ઘરે પધાર્યા રે
દાદે ને કાકે એને મોતીડે વધાવ્યાં રે

શિવાજીનું હાલરડું

આભમાં ઊગેલ ચાંદલો, ને જીજ્ઞાસને આવ્યાં બાળ રે
બાળુડાને માત હીંચોળે
ઘણાણા ડુંગરા બોલે.
શિવાજીને નીંદરું ના'વે
માતા જીજ્ઞાસ ઝુલાવે.

પેટમાં પોઢીને સાંભળેલી બાળે રામ – લખમણની વાત
માતાજીને મુખ જે દીથી,
ઊડી એની ઊંઘ તે દીથી....શિવાજીને...

પોઢજે રે, મારાં બાળ ! પોઢી લેજે પેટ ભરીને આજ –
કાલે કાળાં જુદ્ધ ખેલાશે :
સૂવાટાણું ક્યાંય ન રહેશે....શિવાજીને...

ઘાવજે રે, મારાં પેટ ! ઘાવી લેજે ખૂબ ઘ્રપીને આજ –
રહેશે નહીં, રણઘેલુડા !
બાવા મૂઠી ઘાનની વેળા.....શિવાજીને...

પ્હેરી – ઓઢી લેજે પાતળાં રે ! પીળાં-લાલ-પીરોજી ચીર –
કાયા તારી લોહીમાં જ્ઠાશે :
ઢાંકણ તે દી ઢાલનું થાશે....શિવાજીને...

ઘૂઘરા, ઘાવણી, પોપટ-લાકડી ફેરવી લેજે આજ –
તે દી તારે હાથ રહેવાની
રાતી બંબોળ ભવાની....શિવાજીને...

લાલ કંકુ કેરા ચાંદલા ને ભાલે તાણજે કેસરાઆડ્ય –
તે દી તો ચિંદોરિયા થાપા
છાતી માથે ઝીલવા, બાપા !....શિવાજીને...

આજ માતા ચોડે ચૂમીયું રે બાળા ! ઝીલજે બેવડ ગાલ –
તે દી તારાં મોઢડાં માથે
ઘૂંવાઘાર તોપ મંડાશે.....શિવાજીને...

આજ માતાજીની ગોદમાં રે તુંને ઠૂંક આવે આઠ પહોર –
તે દી કાળી મેઘલી રાતે
વાયુ ટાઢા મોતના વાશે.....શિવાજીને...

આજ માતા દેતી પાથરી રે કૂણાં કૂલડાં કેરી સેજ –
તે દી તારી વીરપથારી
પાથરશે વીશભુજળી.....શિવાજીને...

આજ માતાજીને ખોળલે રે તારાં માથડાં ઝોલે જય –
તે દી તારે શિર ઓશીકાં
મેલાશે તીર- બંધુકા.....શિવાજીને...

સૂઈ લેજે, મારા કેસરી રે ! તારી હિંદવાણ્યું જેવે વાટ –
જગી ઢેલો આવ, બાલુડા !
માને હાથ ભેટ બંધાવા.....શિવાજીને...

જગી ઢેલો આવજે, વીરા !
ટીલું માના લોહીનું લેવા !

શિવાજીને નીંદરું ના'વે
માતા જીજબાઈ ઝુલાવે.
બાલુડાને માત હીંચોળે
ઘણણ ડુંગરા બોલે.

- ઝવેરચંદ મેઘાણી

કોઈનો લાડકવાયો -શૌર્ય ગીત

રક્ત ટપકતી સો સો ઝોળી સમરાંગણથી આવે
કેસરવરણી સમરસેવિકા કોમલ સેજ બિછાવે
ઘાયલ મરતાં મરતાં રે માતની આઝાદી ગાવે

કોની વનિતા કોની માતા ભગિની ટોળે વળતી
શોષિતભીના પતિ-સુત-વીરની રણશૈયા પર લળતી
મુખથી ખમ્મા ખમ્મા કરતી માથે કર મીઠો ઘરતી

થોકે થોકે લોક ઊમટતા રણખેદ્યા જેવાને
શાબાશીના શબ્દ બોલતા પ્રત્યેકની પિછાને
નિજ ગૌરવ કેરે ગાને જખમી જન જગે અભિમાને

સહુ સૈનિકનાં વહાલાં જનનો મળિયો જ્યાં સુખમેળો
છેવાડો ને એકલવાયો અબોલ એક સૂતેલો
અણપૂછયો અણપ્રીછેલો કોઇનો અખણ લાડીલો

એનું શિર ખોળામાં લેવા કોઇ જનેતા ના'વી
એને સ્ત્રીચણ તેલ-કચોળા નવ કોઇ બહેની લાવી
કોઇના લાડકવાયાની ન કોઇએ ખબર પૂછાવી

ભાલે એને બચીઓ ભરતી લટો સુંવાળી સૂતી
સન્મુખ ઝીલ્યાં ઘાવો મહીંથી ટપટપ છાતી ચૂતી
કોઇના લાડકવાયાની આંખડી અમૃત નીતરતી

કોઇના એ લાડકવાયાનાં લોચન લોલ બિડાયાં
આખરની રમૃતિનાં બે આંસુ કપોલ પર ઠેરાયાં
આતમ-દીપક ઓલાયા ઓષ્ટનાં ગુલાબ કરમાયાં

કોઇના એ લાડકડા પાસે હળવે પગ સંચરખે
હળવે એનાં હૈયા ઉપર કર-બેડામણ કરખે
પાસે ઘૂપસળી ઘરખે કાનમાં પ્રભુપદ ઉચ્ચરખે

વિખરેલી એ લાડકડાની સમારખે લટ ધીરે
એને ઓષ્ટ-કપોલે-ભાલે ઘરખે ચુંબન ધીરે
સહુ માતા ને ભગિની રે ગોદ લેખે ધીરે ધીરે

વાંકડિયા એ ઝુલ્હાંની મગરૂબ હશે કો માતા
એ ગાલોની સુધા પીનારા હોઠ હશે બે રાતા
રે! તમ ચુંબન ચોડાતાં પામશે લાડકડો શાતા

એ લાડકડાની પ્રતિમાનાં છાનાં પૂજન કરતી
એની રક્ષા કાજે અહરનિશ પ્રભુને પાચે પડતી
ઉરની એકાંતે રડતી વિભેગણ હશે દિનો ગણતી

કંકાવટીએ આંસુ ઘોળી છેલ્લું તિલક કરતાં
એને કંઠ વીંટાયાં હોશે કર બે કંકણવંતા
વસમાં વળામણાં દેતાં બાથ ભીડી બે પળ લેતાં

એની કૂચકદમ ખેતી અભિમાન ભરી મલકાતી
ખેતી એની રૂઢિર છલકતી ગજગજ પ્હોળી છાતી
અઘબીડ્યાં બારણિયાંમાંથી રડી હશે કો આંખ બે રાતી

એવી કોઈ પ્રિયાનો પ્રીતમ આજ ચિતા પર પોઢે
એકલડો ને અણબૂઝેલો અગન પિછોડી ઓઢે
કોઈના લાડકવાયાને ચૂમે પાવકજવાલા મોઢે

એની ભરમાંકિત ભૂમિ પર ચણખે આરસ-ખાંભી
એ પથ્થર પર કોતરશો નવ કોઈ કવિતા લાંબી
લખખે: ‘ખાક પડી આંહી કોઈના લાડકવાયાની’

-ઝવેરચંદ મેઘાણી

•

હાલાજીતારા હાથ વખાણું કે, પટી તારા પગલાં વખાણું -લોકગીત

હાલાજી ! તારા હાથ વખાણું કે, પટી તારા પગલાં વખાણું ?
પ્રદ રાવળ બિરદાવીયો હો, રંગ ક્ષત્રિ મહેરાણ,
પાણી રખિયો આપરો હો, પરસીઘ મેર પ્રમાણ..

હાલાજી ! તારા હાથ વખાણું કે, પટી તારા પગલાં વખાણું ?
મેરામણ જેસા મરદ, હો મમ આગે હોય,
અમર કથાં રાખે, સાઘે કારજ સોંચ..
રણ ખંબે ચો રખિયો હો, મોભી ભડ મેરાણ,
તેણ સમે કટકાં તણી હો, બાજી જડ બઝડાણ..

હાલાજી ! તારા હાથ વખાણું કે, પટી તારા પગલાં વખાણું ?

ખતો ખુની ખણ્ય, આગે મહેરાણ અખણી,
પટી ઘોડીએ પૂંઠ, તતખણ મેલી તાણી,
આગે ભાગો ખય, ભોમ અંતર નહી ભાંગે,
આણે મન ઉચાટ લાખ, લખ દાવ ન લાગે...

હાલાજી ! તારા હાથ વખાણું કે, પટી તારા પગલાં વખાણું ?
મું અગે શત્રુ સાખે, મું તો જીવતર હાર ઠું,

ઘણ કરાં અખે અપઘાત, ઘટ જો મેં શત્રુ ન મારું,
અસી બાજ ઉડણી, પવન વેગ હુ પડકારી,
ત્રુટી તારા જેમ, ધીર પંખણ ઘજઘારી..

હાલાલ ! તારા હાથ વખાણું કે, પટી તારા પગલાં વખાણું ?
બરાછક હોઈ બારાડ, ભીમ ભારથ બહુટો,
કરે ક્રોધ કૃતોત, તંત કર લેવા ત્રુટો,
ક્રમ અઢાર માથે ક્રમણ, વાહે અતંગા વાઢિયો,
સત્રંગ જરદ અસ સોંસરો, કુંત અંગ સર કાઢિયો..

હાલાલ ! તારા હાથ વખાણું કે, પટી તારા પગલાં વખાણું ?

ધન્ય સોરઠ ભોમકા

ધન્ય છે સોરઠની ભોમકા જ્યાં વહેતા ત્રિવેણીના નીર,
ન્યાં નારી ભલી માયાળી ને નર રણબંકડા વીર,

મેરુ સમો ગિરનાર ને તોતિંગ ઉપરકોટ ગઢ,
જ્યાં સતી રાણકના આંસુ સમા ઇ અડગ ઉભા ખડક,

નરસૈયાનો કુંડ દામો ને સરવો પ્રદેશ પાંચાળ,
જપ તપ ને સત થી શાભતું આંહી આવે, ના ખોટા આળ,

સાવજડા હારે રમતા ને ગિરની ગાળીયું ગખવતા,
ખાંડા કેરા ખેલ પણ વટ ખાતર વહાવતા,

વીરોનાં શોણિતરનાને શોભતું સાગરે સોમનાથ,
છે હજીયે ઇ સુવર્ણિ ઢારિકા દરિયા કેરે હાથ,

ઘરતી સોરઠ તણી સ્વર્ગ સમી દિપતી સોહાય,
જ્યાં જોગણિંયુ વસતી કરતી સહાય સદાય

- દિવ્યરાજ સિંહ સરવૈયા

ધન્ય ધન્ય સૌરાષ્ટ્ર ધરા

નેક, ટેક અને ઘરમની જ રે,
અને વળી પાણે પાણે વાત,
ઈ તો સંત ને શૂરાના બેસણાં,
અમ ઘરતીની અમીરાત,

હે... ઘન ઘમોકુંડ રેવતી,
અને ઘન ઘન તીરથ ઘામ,
ઘન મંદિર ઘન માળીયા,
હે ઓલું ઘન ગોકુળીયું ગામ,
શાર્દૂલ કેરા સાદથી જ રે અને,
ઓલી ગહકે ગહકે મોરાંચ ગીર,
નીજ પહાડા પર સર પ્રાણટે,
એમ મારો ઘન નાદે વનવીર,

મનહર મુખે માનુની અને,
ગુણિયલ જત ગંભીર,
ઈણ કુંખે નર નીપજે,
ઓલા વંકડ મૂછા વીર,

રનેઠ, હેત ને કરુણાના જ્યાં,
કલ કલ ઝરણાં હાર્ય કરે,
પ્રીત પાલવડે રોજ પાળીયે,
રિંદૂર વરણી સાંજ ઢળે,

ખમીરવંત ઘોડાં ખરતાડે ને,
પડઘમની જ્યાં થાપ પડી,
ઘન્ય ઘન્ય સૌરાષ્ટ્ર ઘરા,
તારી આભે કીર્તિ ઘજ અડી,
રે... તારી આભે કીર્તિ ઘજ અડી.

શિર પર પગલાં સતી સંતનાં,
જતી કેડી જંગલ વીંધી,
વળી આંગળી ઘર પર પાછી,
મહા ઘરમ મારગ ચીંધી,
સત્ય ઘરમ કાજે શૂરવીરની,

જેઘીલી તેગો ખખડી,
ઘન્ય ઘન્ય સૌરાષ્ટ્ર ઘરા,
તારી આભે કીર્તિ ઘજ અડી,
રે...તારી આભે કીર્તિ ઘજ અડી.

યશગાથા ગુજરાતની

આજ બાપુની પુણ્યભૂમિ પર ઊગ્યું સ્વર્ણ પ્રભાત
જય ગુજરાત... જય જય જય ગરવી ગુજરાત

જય સોમનાથ, જય દ્વારકેશ
જય બોલો વિશ્વના તાતની
સ્વર્ણ અક્ષરે લખશે કવિઓ યશગાથા ગુજરાતની
યશગાથા ગુજરાતની, આ ગુણવંતી ગુજરાતની
જય જય ગરવી ગુજરાતની

ભક્ત સુદામા અને કૃષ્ણના મિત્રભાવ ભુલાય નહિ
વૈષ્ણવજન તો તેને કહીએ નરસૈંયો વીસરાય નહિ
જય દત્ત દિગંબર ગિરનારી
જય દત્ત દિગંબર ગિરનારી
જય બોલો કાળીકા માતની
સ્વર્ણ અક્ષરે લખશે કવિઓ યશગાથા ગુજરાતની

યશગાથા ગુજરાતની આ ગુણવંતી ગુજરાતની
જય જય ગરવી ગુજરાતની

અમર ભક્ત વીરોની ભૂમિ જેના ગુણ ગાતું સંસાર
રાજઓના તાજ મુકાવ્યા ઘન્ય વીર વહ્નભ સરદાર
જય દયાનંદ, જય પ્રેમાનંદ
જય દયાનંદ, જય પ્રેમાનંદ
જય બોલો બહુચરા માતની
સ્વર્ણ અક્ષરે લખશે કવિઓ યશગાથા ગુજરાતની

યશગાથા ગુજરાતની, આ ગુણવંતી ગુજરાતની
જય જય ગરવી ગુજરાતની

દલપત નાનહાલાલ દયાના મધુર કાવ્ય ભુલાય નહિ

મેઘાણીની શૌર્ય કથાઓ અંતરથી વીસરાય નહિ
અમર કાવ્ય નર્મદના ગુંજે
અમર કાવ્ય નર્મદના ગુંજે
જય જય અંબે માતની
સ્વર્ણ અક્ષરે લખશે કવિઓ યશગાથા ગુજરાતની

યશગાથા ગુજરાતની, આ ગુણવંતી ગુજરાતની
જય જય ગરવી ગુજરાતની

મળ્યા તેલ ભંડાર દ્રવ્યના, ભીષ્મપિતાની બલિહારી
ઘન્ય ઘન્ય ગુજરાતની ઘરતી, થયા અહીં બહુ અવતારી
જય સાબરમતી
જય મહી ગોમતી સરસ્વતી
જય તાપી ગોમતી સરસ્વતી
જય બોલો નર્મદા માતની
સ્વર્ણ અક્ષરે લખશે કવિઓ, યશગાથા ગુજરાતની

યશગાથા ગુજરાતની, આ ગુણવંતી ગુજરાતની
જય જય ગરવી ગુજરાતની

હિંદુ મુસ્લિમ વોરા પારસી હળીમળી સૌ કાર્ય કરે
સૃષ્ટિને ખૂણે ખૂણે ગુજરાતી જન વ્યાપાર કરે
જય સહજાનંદ, જય જલારામ
જય સહજાનંદ, જય જલારામ
જય મહાવીર દાતારની
સ્વર્ણ અક્ષરે લખશે કવિઓ યશગાથા ગુજરાતની

યશગાથા ગુજરાતની, આ ગુણવંતી ગુજરાતની
જય જય ગરવી ગુજરાતની

અમર ભક્ત બોડાણો, કલાપી, મહાદેવ દેસાઈ
દાદા, તૈયબજી, કર્તુરબા, પટેલ વિઠ્ઠલભાઈ
આજ અંજલિ અર્પો...

આજ અંજલિ અમર શહીદોને અર્પો ગુજરાતની
સ્વર્ણ અક્ષરે લખશે કવિઓ યશગાથા ગુજરાતની

યશગાથા ગુજરાતની, આ ગુણવંતી ગુજરાતની
જય જય ગરવી ગુજરાતની

શ્રમ પર શ્રમ કરનારા માનવની આ ઘરતી ન્યારી
સત્ય, શાંતિ અને અહિંસાના મંત્રો દેનારી
શ્રમ સેવાની કરો પ્રતિજ્ઞા...

શ્રમ સેવાની કરો પ્રતિજ્ઞા ઊગી ઉષા વિરાટની
સ્વર્ણ અક્ષરે લખશે કવિઓ યશગાથા ગુજરાતની

યશગાથા ગુજરાતની, આ ગુણવંતી ગુજરાતની
જય જય ગરવી ગુજરાતની

આ ગુણવંતી ગુજરાતની...
જય જય ગરવી ગુજરાતની...

અમારી આઝાદી

ભલે સુખચેનથી જીવનતણી માણી ન ખુશાલી

ભલે કે સેકડો સંકટ તણા વિષની પીઘી પ્યાલી !

ભલે છે દૂર મંઝીલ ને ભલે રહી દૂર આબાદી

છતાં છે પ્રાણથી પ્યારી અમોને " દેશ-આઝાદી" ...!...1

ભલે દુનિયા બધી વર્ષાવતી ખંજર મુશીબતનાં,

સહી લેશું સીતમ જખ્મો, દઇ મંત્રો મહોબ્બતના !

ભલે આધિ અને વ્યાધિ બધે અમ પર રહી લાઘી,

છતાં છે પ્રાણથી પ્યારી અમોને " દેશ-આઝાદી" ...!...2

હજૂ આઝાદીનું આ વૃક્ષ છે નાનું અને વાંકું

કહો ક્યાંથી શકે અર્પી હજૂ એ ફળ મીઠું પાકું !

પછી દુનિયા નિહાળે છે, વિકટ હાલતમાં બરબાદી

છતાં છે પ્રાણથી પ્યારી અમોને " દેશ-આઝાદી" ...!...3

અમારી આત્મશ્રદ્ધાથી જગાવીશું નવો પલ્લો

જહાંના પંથથી ન્યારો રચાવીશું નવો રસ્તો !

લખી ઇતિહાસને પાને શહાદતની અમે યાદી -

છતાં છે પ્રાણથી પ્યારી અમોને " દેશ-આઝાદી" ...!...4

નક્કી દિન આવશે એવો જહાં જ્યારે ચક્રિત થાશે

અમારી કીર્તિ ગાથાઓ તણાં ગૌરવ-ગીતો ગાશે..

ગુલામી વિશ્વની ટાળી રચીશું વિશ્વ-આબાદી

અમોને પ્રાણથી પ્યારી અમારી " દેશ-આઝાદી" ...!...5

હજૂ છે નાવ મઝધારે જવું છે દૂર કિનારે

ભલે તોફાન છે ભારે છતાં કેં ડર ન લગારે....!

દૂવા "બાપુ" તણી સાથી, " જવાહર" ટાળશે આંધી !

અમોને પ્રાણથી પ્યારી અમારી " દેશ-આઝાદી" ...!...6

ભારત માતા સાદ કરે છે

ભારત માતા સાદ કરે છે જગો નરને નારી

દેશદાઝ કાજે પ્રગટાવો અગ્નિ પ્રલયંકારી

ઠરિયાળી આ ભૂમિ પર દુશ્મનની નજર પડી,

સજ્જ બની લાખોંની સેના સરહદ ઉપર ખડી .

નાશ કરો એ નરપિશાચનો, કમર કર્સી સહુ ભારી..

ભારત માતા સાદ કરે છે જગો નરને નારી

બ્રહ્મપુત્ર, આસામ રક્ષાજે, હિમાલય ને કાંચનજંઘા..

જે જે થાયે કલુષિત ના પાવન યમુના ને ગંગા...

એક અખંડ, હો વિજયવંત, કાશ્મીરથી કન્યાકુમારી..

ભારત માતા સાદ કરે છે જગો નરને નારી

એક એક નર રૂઢ બનો... એક એક નારી ચંડી..

વિરાટ જનશક્તિ જગો, પીંજી નાખો પાખંડી..

સૃજલાં સુહલાં ભારતની મુક્તિ હો મંગલકારી..

ભારત માતા સાદ કરે છે અગો નરને નારી. . . .

હાકલ પડી છે આજ.....

હાકલ પડી.....

હાકલ પડી...

હાકલ પડી છે આજ હે જવાન અગજે
તુ રક્ષવા મા ભારતી સુષુપ્તિ ત્યાગજે. હાકલ પડી

પંથ છે વિકટ વિશેષ, લેશ તું ડરીશ ના
એક નેક ટેકથી વીરેશ તું ચળીશ ના,
વદન ઉપર વિજયનું નિત ચિમત ધારજે. હાકલ પડી

ગગનને ભેદી રહી છે યુદ્ધભેરીઓ
જંગમાં ઝુકાવવાને સાદ દે દિલેરીઓ
જરૂર પડ્યે હે ! ઝીંદાદીલ શહીદ થૈ જજે. હાકલ પડી

જવાન અગજે..... જવાન અગજે..... જવાન અગજે